

СТАТИСТИКА СТАНОВНИШТВА ГОДИШЊЕ САОПШТЕЊЕ

POPULATION STATISTICS

ANNUAL RELEASE

25. IV 2016. Број/No. **109/16**

СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ MARRIAGES AND DIVORCES IN REPUBLIKA SRPSKA

Већи број склопљених бракова

У 2015. години у Републици Српској склопљено је 5 895 бракова, што је у односу на претходну годину 72 брака више.

Стопа нупцијалитета је у односу на претходну годину нешто већа и директно је условљена бројем склопљених бракова, те ће у години у којој је број склопљених бракова већи, бити већа и стопа нупцијалитета и обрнуто. Према посљедњим расположивим подацима Еуростата за 2011. годину, стопа нупцијалитета у ЕУ-28 била је 4,2 склопљена брака на 1 000 становника, а у Републици Српској, у 2015. години, било је 4,2 склопљена брака на 1 000 становника.

Највећи број склопљених бракова између држављана Босне и Херцеговине

У 2015. години настављен је исти тренд као у претходним годинама. Највећи број склопљених бракова био је између младожења и невјеста са држављанством Босне и Херцеговине. Укупан број бракова гдје невјеста и младожења имају држављанство Босне и Херцеговине био је 5 402 или 91,6%. Од укупног броја склопљених бракова у 2015. години, у Републици Српској било је 447 или 7,6% невјеста са страним држављанством које су склопиле брак са држављанима Босне и Херцеговине. Од укупног броја невјеста са страним држављанством, њих око 68,2% имале су држављанство једне од република бивше Југославије. С друге стране, у Републици Српској био је 42 младожења са страним држављанством који су склопили брак са држављанкама Босне и Херцеговине, од тог броја 64,3% имали су држављанство једне од република бивше Југославије.

Increase in number of marriages

In comparison with the previous year, there were 72 marriages more in 2015, while the total number of marriages in Republika Srpska was 5,895.

Nuptiality rate was slightly higher than in the previous year, and it is directly influenced by the number of marriages, which means that in those years for which higher number of marriages is recorded, nuptiality rate will be higher too, and vice versa. According to the latest available data provided by Eurostat, for 2011, nuptiality rate in the EU-28 was 4.2 marriages per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska in 2015 nuptiality rate was 4.2 marriages per 1,000 inhabitants.

The highest number of marriages was concluded between citizens of Bosnia and Herzegovina

The same trend as in previous years was continued in 2015, which means that the highest number of marriages was concluded between citizens of Bosnia and Herzegovina. In 2015 there were 5,402 marriages concluded by couples in which both groom and bride were citizens of Bosnia and Herzegovina, and these amounted to 91.6% of the total number of marriages. Out of the total number of marriages in 2015 in Republika Srpska, 447 or 7.6% were concluded by couples in which bride was a foreign citizen and groom was a citizen of Bosnia and Herzegovina. Out of the total number of brides who were foreign citizens, approximately 68.2% were citizens of one of the former republics of Yugoslavia. On the other hand, there were 42 grooms who were foreign citizens and who married brides who were citizens of Bosnia and Herzegovina, and 64.3% of these grooms were citizens of one of the former republics of Yugoslavia.

1. СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ МАРРИСЕS AND DIVORCES IN

	1998	2000	2005	2014	2015	
Склопљени бракови	7 477	8 003	6 810	5 823	5 895	Marriages
Разведени бракови	801	749	765	1 106	1 143	Divorces
На 1 000 становника						Per 1,000 inhabitants
Склопљени бракови	5,2	5,4	4,7	4,1	4,2	marriages
Разведени бракови	0,6	0,5	0,5	0,8	0,8	divorces
Разведени бракови на 1 000 склопљених	107,1	93,6	112,3	189,9	193,9	Divorces per 1,000 marriages
Просјечна старост при склапању брака						Average age at marriage
младожење	30,4	30,5	30,4	31,7	31,8	of groom
невјесте	26,3	26,5	26,5	28,2	28,2	of bride
Просјечна старост при склапању првог брака						Average age at first marriage
младожење	28,6	28,6	28,6	30,1	30,0	of groom
невјесте	24,7	24,9	25,0	26,7	26,7	of bride

Младожење старије од невјеста

Просјечна старост при склапању брака за младожењу била је 31,8 година и у односу на претходну годину задржала се на истом нивоу. Просјечна старост при склапању првог брака за младожењу била је 30,0 година. У периоду 1998–2015. године, граница склапања првог брака за младожењу повећана је за 1,4 годину.

Укупна просјечна старост невјесте при склапању брака као и граница склапања првог брака задржала се на истом нивоу као и претходне године и износи 28,2 године и 26,7 у 2015. години. Просечна старост склапања првог брака за невјесту у периоду 1998-2015. година, повећана је за двије године.

Невјесте у Републици Српској раније склапају брак од младожења. У старосној групи 15-19 година, невјесте око осам пута више склапају брак од младожења.

У Републици Српској је евидентно одгађање склапања брака, како за младожење тако и за невјесте. Уочава се све веће приближавање западноевропском типу брачности, који се одликује све каснијим уласком у брак и одгађањем брака, што опет доводи до смањеног наталитета и самим тим до појаве све чешћег негативног природног прираштаја, те смањења броја становника појединих подручја.

Grooms older than brides

Average age of groom at marriage was 31.8 years and it remained at the same level as in the previous year. Average age of groom at first marriage was 30.0 years. During the period between 1998 and 2015, age of groom at first marriage increased by 1.4 years.

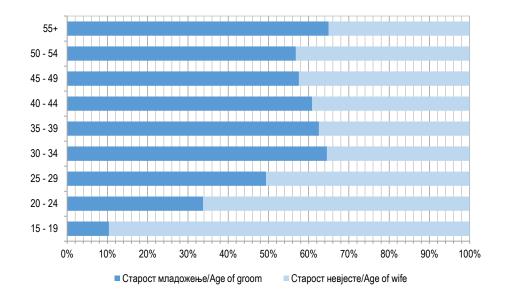
Total average age of bride at marriage and age of bride at first marriage in 2015 remained at the same level as in the previous year, thus it amounted to 28.2 and 26.7 years, respectively. Average age of bride at first marriage increased by two years during the period 1998-2015.

Brides in Republika Srpska marry at a younger age than grooms. In the age group between 15 and 19 years, there were around eight times more brides than grooms.

In Republika Srpska, both brides and grooms evidently postpone marriage. It can be concluded that the Western European marriage pattern characterised by later entry into marriage and postponement of marriage is becoming more popular, which leads to decreased natality and therefore to more frequent occurrence of negative natural increase and decrease in number of inhabitants in certain areas.

2. СКЛОПЉЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МЛАДОЖЕЊЕ И HEBJECTE, 2015. MARRIAGES BY AGE OF GROOM AND BRIDE, 2015

Старост младожење Age of groom		Старост невјесте Age of bride								
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55+	
УКУПНО/ <i>TOTAL</i>	431	1 643	2 075	865	367	194	123	76	121	5 895
15 - 19	29	17	3	-	1	-	-	-	-	50
20 - 24	207	491	120	14	5	1	-	-	-	838
25 - 29	150	766	940	145	19	5	-	2	-	2 027
30 - 34	32	298	772	384	69	12	4	2	1	1 574
35 - 39	11	52	186	211	122	25	5	-	1	613
40 - 44	2	12	40	70	95	57	18	4	4	302
45 - 49	-	7	6	24	38	48	36	6	2	167
50 - 54	-	-	6	8	9	22	30	18	7	100
55+	-	-	2	9	9	24	30	44	106	224

Графикон 1. Склопљени бракови према старости младожење и невјесте, 2015. Graph 1. Marriages by age of groom and bride, 2015

Разведени бракови

У 2015. години у Републици Српској било је 1 143 разведених бракова. Према посљедњем заједничком пребивалишту, највећи број разведених бракова забиљежен је у Бањој Луци 294, Бијељини 158, Градишци 72, Приједору 68 и Добоју 66. У односу на посљедње расположиве податке Еуростата за стопу диворцијалитета ЕУ-28 (2011. година), Република Српска се налази испорпосјека. Стопа диворцијалитета у ЕУ-28 била је 2,0 разведена брака на 1 000 становника, а у Републици Српској 0,8 разведена брака на 1 000 становника. На 1 000 склопљених бракова било је 193,9 разведених бракова. Сваки пети склопљени брак у Републици Српској био је разведен.

Просјечно трајање брака прије развода било је 12,9 година

Од прве до пете година брака развело се 21,9% парова, 22,7% парова се развело између 5-9 година трајања брака. Највећи број развода догађа се након петнаест и више година брака. У току прве године брака развело се 2,1%, а укупан број бракова разведених након 25 и више година био је 159.

Просјечна старост мужа при разводу брака већа је од старости жене за око четири године

Просјечна старост мужа при разводу брака била је 42,4 године, а жене 38,9 године.

Око 29,1% разведених бракова били су бракови без дјеце, око 23,1% се једним дјететом, а око 27,9% са два дјетета. Највећи број разведених бракова је без издржаване дјеце око 42,7%, са једним дјететом око 24,1%, са двоје и више дјеце око 20,9%.

Divorces

In 2015 in Republika Srpska there were 1.143 divorces. According to the last common habitual residence of partners, the highest number of divorces was recorded in Banja Luka 294, followed by Bijeljina 158, Gradiška 72, Prijedor 68 and Doboj 66. Compared to the latest available data provided by Eurostat, referring to the divorce rates in the EU-28 (2011), Republika Srpska was below the average. Divorce rate in the EU-28 was 2.0 divorces per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska 0.8 divorces were recorded per 1,000 inhabitants. There were 193.9 divorces per 1,000 marriages. One in five marriages in Republika Srpska ended in divorce.

Average length of marriage prior to divorce was 12.9 years

Out of the total number of couples that got divorced, 21.9% got a divorce during the first five years of marriage, while approximately 22.7% of couples got divorced between 5 and 9 years of marriage. The highest number of couples who got divorced were married for fifteen years or longer. Percentage of couples who were married for less than a year before getting a divorce was 2.1%, while total number of divorces among couples who were married for 25 years or longer was 159.

Average age of husband at divorce was by approximately 4 years higher than that of wife

Average age of husband at divorce was 42.4 years, while average age of wife was 38.9.

Approximately 29.1% of divorces occurred between partners with no children, approximately 23.1% between partners with one child, and approximately 27.9% between partners with two children. The highest number of divorces occurred between partners with no dependent children, approximately 42.7%, followed by divorces between partners with one child with 24.1%, while 20.9% of divorces occurred between partners with two or more children.

3. РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МУЖА И ЖЕНЕ, 2015. DIVORCES BY AGE OF HUSBAND AND WIFE, 2015

Старост мужа Age of husband	Старост жене Age of wife								
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	55+	TOTAL
УКУПНО									
TOTAL	4	67	186	219	197	168	100	202	1 143
20 - 24	1	14	7	2	-	-	-	1	25
25 - 29	3	36	54	16	-	2		-	111
30 - 34	-	12	78	76	17	3	1	2	189
35 - 39	-	3	35	85	59	15	-	1	198
40 - 44	-	2	7	26	81	60	12	5	193
45 - 49	-	-	3	12	23	62	34	8	142
50+	-	-	2	2	17	26	53	185	285

Графикон 2. Разведени бракови према трајању брака, 2015. Graph 2. Divorces by duration of marriage, 2015

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извор података

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о закљученим браковима су матични уреди, а о разведеним браковима су судови надлежни за разводе бракова.

Дефиниције и објашњења

У статистици закључених бракова, јединица посматрања је сваки законито закључени брак.

У статистици разведених бракова, јединица посматрања је сваки брак који је правоснажном пресудом надлежног суда разведен, поништен, односно проглашен неважећим.

Просјечна старост младожење и невјесте представља просјечне године старости приликом склапања брака.

Просјечна старост мужа и жене представља просјечне године старости приликом развода брака.

Стопа нупцијалитета представља однос између броја склопљених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

Стопа диворцијалитета представља однос између броја разведених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

ЗНАКОВИ

- нема појаве

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Source of data

Reporting units for the collection of statistical data on marriages are registration offices and for the collection of data on divorces courts of competent jurisdiction.

Definitions and explanations

In marriages statistics, an observation unit is every marriage recognised by law.

In divorces statistics, an observation unit is every marriage dissolved or cancelled by a valid decision of the court of competent jurisdiction.

Average ages of groom and bride represent average years of age at marriage.

Average ages of husband and wife represent average years of age at divorce.

Nuptiality rate represents the ratio between number of marriages and estimated number of inhabitants in a referent year.

Divorciality rate represents the ratio between number of divorces and estimated number of inhabitants in a referent year.

SYMBOLS

- no occurrence

Саопштење припремило Одјељење статистике становништва

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by Population Statistics Division

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mlađenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged